

BRANCHEANALYSE FOR PRODUKTIVITET I 2022 I ET UDSNIT AF BESÆTNINGER SOM ANVENDTE DANBRED-GENETIK

Jens Vinther

SEGES Innovation P/S

STØTTET AF

Svineafgiftsfonden

Hovedkonklusion

Brancheanalyse for besætninger, som anvendte DanBred-genetik, viste fra 2021 til 2022 fremgang i produktivitet for sobesætninger fra 34,4 til 34,6 fravænnede grise pr. årssso, når der ses på det vægtede gennemsnit. Dette er 0,5 fravænnede gris pr. årssso mere end de 34,1 fravænnede gris pr. årssso fra Landsgennemsnittet for produktivitet. Smågrise og slagtegrise er cirka på samme niveau som Landsgennemsnittet for produktivitet.

Sammendrag

Brancheanalysen viste en fremgang i produktiviteten for sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, fra 34,4 i 2021 til 34,6 fravænnede grise pr. årssso i 2022 [1], når der ses på det vægtede gennemsnit. Produktiviteten var dermed 0,5 fravænnede gris pr. årssso højere end de 34,1 fravænnede grise pr. årssso fra Landsgennemsnittet for produktivitet [1]. Produktiviteten hos smågrise og slagtegrise lå på omtrent samme niveau, som besætninger, der indgik i Landsgennemsnittet for produktivitet [1].

Gennemsnittet af top 5-sobesætninger, som anvendte DanBred-genetik fravænnede 42,0 grise pr. årssso, top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger havde en reference-daglig tilvækst på henholdsvis 539 gram og 1.128 gram pr. dag. Reference-foderforbruget for top 5-slagtegrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, var 2,48 FEsv/kg tilvækst. Estimerne for produktiviteten for smågrise og slagtegrise var dog behæftet med en vis usikkerhed, da antallet af besætninger var lavt. Til trods for det lave antal besætninger, viste top 5 meget høj produktivitet.

Baggrund

Brancheanalysen inkluderede samme datagrundlag som Landsgennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2022 [1]. Datagrundlaget for Landsgennemsnittet indeholder mange anonymiserede data samt besætninger, der anvender anden genetik end DanBred, og udvælgelsen af data bevirker, at der også vil være besætninger, der anvendte DanBred-genetik, der ikke kunne findes

og dermed indgå i denne brancheanalyse. Brancheanalyse for produktiviteten i besætninger, der anvendte DanBred-genetik i Danmark, beskriver således det generelle produktivetsniveau samt niveauet for de bedste so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger, som med sikkerhed kunne identificeres som en besætning, der anvendte DanBred-genetik. Formålet var dermed at vise status og tendenser for produktivitet i besætninger, der anvendte DanBred-genetik i 2022.

Materialer og metoder

Datagrundlaget for brancheanalysen for produktiviteten i besætninger, der anvender DanBred-genetik, er baseret på samme datagrundlag som Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2022 [1] og indrapporterede lister over besætninger, der anvender genetik fra DanBred stillet til rådighed af DanBred P/S. Datamaterialet bygger på det udsnit af besætninger, der har kunnet identificeres som værende kunder hos DanBred i 2022. En del af besætningerne i det oprindelige datagrundlag har været anonymiserede og er derfor ikke mulige at identificere som en bruger af DanBred-genetik.

Top 5-sobesætninger er udvalgt efter fravænnede grise pr. årssø, mens top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger er udvalgt efter daglig tilvækst.

Datakontrollen og beregning af nøgletallene bygger på samme metode som Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2022 [1] i danske besætninger. Medianer beskriver bedst den gennemsnitlige produktivitet, når antallet af besætninger er lavt, idet besætninger med meget høje eller lave værdier får stor betydning, hvis der beregnes gennemsnitlige værdier. Således er branchetallet beregnet som median, når antal af besætninger er lavere end 150 og som vægtet gennemsnit efter besætningens størrelse, når antal besætninger overstiger 150. Da antallet af besætninger varierer i forhold til tidligere år, vil nogle af nøgletallene for indeværende år være beregnet med anden metode end anvendt tidligere år. Sammenlignelige nøgletal til tidligere udgivelser af brancheanalyse for besætninger, der anvender DanBred-genetik, fremgår af Appendiks. Gennemsnit for top 5-besætninger er beregnet som simpelt gennemsnit uden vægtning i forhold til besætningens størrelse eller produktionsomfang.

Resultater og diskussion

Af et samlet antal besætninger fra Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2022 [1] på 760 sobesætninger, 483 smågrisebesætninger og 1.116 slagtegrisebesætninger blev der identificeret henholdsvis 278 sobesætninger (37 %), 134 smågrisebesætninger (28 %) og 84 slagtegrisebesætninger (8 %) som værende besætninger, der med sikkerhed anvender DanBred-genetik, hvilket er på niveau med sidstes års rapport.

Datamaterialet omfattede således meget få smågrise- og slagtegrisebesætninger og et relativt lavt antal sobesætninger i forhold til den anslåede markedsandel for DanBred. Det lave antal besætninger skyldes delvist, at datamaterialet omfattede en del anonymiserede besætninger, men også, at sikkerheden for den anvendte genetik er vanskeligere at fastslå på årsbasis, når besætningen er en smågrise- eller slagtegrisebesætning.

Produktivitet for søer

Tabel 1 viser produktionsresultaterne for sobesætninger. Tabellen viser vægtet gennemsnit for alle besætninger samt top 5 af udvalgte besætninger. Resultaterne viste, at top 5-besætningerne fravænnede 7,4 grise flere pr. årssø end den gennemsnitlige sobesætning.

Nøgletallet for fravænnede grise pr. årssø er 0,2 gris højere end 2021-nøgletallet [2], når der ses på vægtet gennemsnit. Produktiviteten var dermed 0,5 fravænnede gris pr. årssø højere end de 34,1

fravænnede grise pr. årssø fra Landsgennemsnittet for produktivitet [1]. Gennemsnittet for fravænnede grise pr. årssø i top 5-besætningerne var 0,8 gris højere i 2022 sammenlignet med 2021. Den store fremgang skyldes primært en forbedring i kuldresultater opnået gennem flere levendefødte og en reduceret pattegrisedødelighed. Når top 5-besætningerne sammenlignes med det vægtede gennemsnit, er det iøjnefaldende, at den totale pattegrisedødelighed hos top 5 er 5,1 procentpoint lavere. Det skal noteres, at der indgik 321 sobesætninger i opgørelsen i 2021 og at dette var reduceret til 278 i 2022, hvilket dog fortsat er over antallet af besætninger for 2019 og 2018.

Tabel 1. Produktionsniveau i samtlige sobesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 udvalgte sobesætninger udvalgt efter højt antal fravænnede grise pr. årssø.

	Alle besætninger (vægtet gennemsnit)	Top 5 Gennemsnit
Antal besætninger	278	5
Antal besætninger med foderopgørelse	242	5
Nøgletal		
Årssøer, stk. ¹	889	932
FEsv + FEso pr. årssø ²	1.510	1.604
Kuldresultater		
1. lægskuld, %	23,2	21,3
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,2	19,7
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,9	2,3
Fravænnede pr. kuld, stk.	15,4	18,0
Diegivningstid, dage	31	29
Vægt ved fravæning, kg	6,26	6,1
Døde indtil fravæning, %	15,4	8,6
Total pattegrisedødelighed, %	23,2	18,1
Reproduktion		
Spildfoderdage pr. kuld	14,7	9,7
Fra fravæning til 1. løbning, dage	6,0	5,4
Omløbere, %	5,3	3,9
Faringsprocent	87,4	91,2
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	34,6	42,0
Kuld pr. årssø, stk.	2,24	2,33

¹ Nøgletallet for "årssøer, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit.

² FEsv + FEso pr. årssø er kun medtaget fra besætninger, som er i intervallet 1.000-2.000 FE.

Produktivitet for smågrise

Produktiviteten for smågrisebesætninger, hvor der anvendes DanBred-genetik, viste et niveau for daglig tilvækst, foderforbrug og dødelighed, der er marginalt under de sammenlignelige tal for hele griseproduktionen i Danmark [1]. Antallet af besætninger var for begrænset til håndfast at konkludere på mindre stigninger og fald i nøgletallene. Produktiviteten blandt udvalgte top 5-besætninger var 97 gram højere i daglig tilvækst end gennemsnit for alle besætninger (tabel 2).

Tabel 2. Produktionsniveau i samtlige smågrisebesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 udvalgte besætninger udvalgt efter højt niveau for daglig tilvækst.

	Alle besætninger Medianer	Top 5 Gennemsnit
Antal besætninger (totalt i datamaterialet)	134	5
Antal besætninger med foderopgørelser	118	5
Nøgletal		
Producerede grise pr. år, stk.	23.431	33.807
Daglig tilvækst, g	451	555
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	460	539
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,79	1,69
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,78	1,67
Døde, %	4,0	4,0
Diverse oplysninger		
Vægt ved indsættelse, kg	6,0	6,9
Vægt pr. afgået gris, kg	31,0	32,8

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

Produktivitet for slagtegrise

Produktivitet for slagtegrisebesætningerne, der anvender DanBred-genetik, viste 1.034 gram daglig tilvækst som median for besætningerne, hvilket er 13 gram mere end for 2021 [2]. Generelt var produktiviteten for slagtegrisebesætningerne, der anvender DanBred-genetik, på niveau med Landsgennemsnittet for produktivitet [1] for nøgletallene: daglig tilvækst, foderoptagelse og reference-foderudnyttelse. Top 5-besætninger - udvalgt blandt besætninger med højeste tilvækst - havde i gennemsnit 1.136 gram daglig tilvækst med et reference-foderforbrug på 2,48 FEsv pr. kg tilvækst. Det skal bemærkes, at estimaterne for nøgletallene for tidligere års brancheanalyser var behæftet med usikkerhed på grund af det lave antal besætninger.

Tabel 3. Produktionsniveau i samtlige slagtegrisebesætninger i datamaterialet, som anvender DanBred-genetik samt gennemsnit for 5 besætninger udvalgt efter højt niveau for daglig tilvækst.

	Alle besætninger Medianer	Top 5 Gennemsnit
Antal besætninger	84	5
Antal besætninger med foderopgørelse	66	5
Nøgletal		
Producerede grise pr. år, stk.	6.891	10.819
Daglig tilvækst, g	1.038	1.136
Reference-daglig tilvækst (30-115 kg), g ¹	1.024	1.128
Foderoptagelse pr. gris daglig, FEsv	2,75	2,84
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,69	2,51
Reference-foderudnyttelse (30-115 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,66	2,48
Diverse oplysninger		
Vægt ved indsættelse, kg	31,3	33,1
Slagtevægt, kg (gns.)	87,9	88,5
Tilvækst pr. produceret gris, kg	84,3	82,9
Kødprocent (gns.)	62,4	62,6
Kasserede, %	0,2	0,3
Døde, %	3,4	3,3

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-115 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

Konklusion

Nærværende notat præsenterede estimerne for produktiviteten for so-, smågrise- og slagtegrisebesætninger fra besætninger, der anvendte DanBred-genetik.

Niveauet for produktivitet i sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, er i det vægtede gennemsnit fundet til 34,6 grise pr. årssø, hvilket er 0,5 højere end de 34,1 grise pr. årssø, som blev fundet i Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2022 [1].

For smågrise- og slagtegrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, er produktiviteten cirka på niveau med det, som blev fundet i Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2022 [1]. Det skal bemærkes, at nøgletallene for smågrise og slagtegrise er behæftet med usikkerhed på grund af det lave antal besætninger, der med sikkerhed kunne identificeres som brugere af DanBred-genetik.

Gennemsnittet af top 5-sobesætninger fravænnede 42,0 grise pr. årssø, top 5-smågrise- og slagtegrisebesætninger havde reference-daglig tilvækst på henholdsvis 539 gram og 1.128 gram pr. dag. Reference-foderforbrug for slagtegrise for top 5-besætninger, der anvendte DanBred-genetik, var 2,48 FEsv/kg tilvækst fra 30-115 kg mod 2,66 FEsv/kg tilvækst for gennemsnittet - en forskel på 0,18 FEsv/kg tilvækst.

Referencer

- [1] Vinther J. (2023): Lands gennemsnit for produktivitet i produktionen af grise i 2022. Notat nr. 2315, SEGES Innovation.
- [2] Hansen, C. (2022): Brancheanalyse for produktivitet i udsnit af DanBred-besætninger 2021. Notat nr. 2207, SEGES Svineproduktion.
- [3] Hansen, C. (2021): Brancheanalyse for produktivitet i udsnit af DanBred-besætninger 2019. Notat nr. 2105, SEGES Svineproduktion.
- [4] Sloth, N. M. & Bertelsen, E. (2007): Rapport over P-rapporternes resultater oktober 2007. Notat nr. 0745, Dansk Svineproduktion.

NAV nr.: 1356
//JVI//

Dyregruppe: Søer, smågrise, slagtegrise
Fagområde: Produktionsøkonomi og data
Nøgleord: Produktivitet

Appendiks

I appendiks er vist nøgletal for 2022 samt tidligere år, hvor nøgletallene er beregnet på samme måde i alle årene, således at det er muligt at foretage en sammenligning i udviklingen. Således er vist udviklingen for søer, smågrise og slagtegrise i henholdsvis tabel 4, 5 og 6. Alle nøgletal er beregnet som medianer.

Tablet 4. Produktionsniveau i sobesætninger, der anvendte DanBred-genetik, for 2022 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger	278	321	304	221	152
Antal besætninger med foderopgørelse	242	286	277	203	142
Nøgletal					
Årssøer, stk. ¹	731	718	720	762	747
FEsv + FEso pr. årssø ²	1.511	1.516	1.527	1.509	1.524
Kuldresultater					
1. lægskuld, %	22,4	22,7	21,9	21,6	22,6
Levendefødte pr. kuld, stk.	18,3	18,0	18,0	17,7	17,4
Dødfødte pr. kuld, stk.	1,9	1,9	1,9	2,0	1,8
Fravænnede pr. kuld, stk.	15,4	15,3	15,2	15,0	15,0
Diegivningstid, dage	31	31	31	30	31
Vægt ved fravæning, kg	6,1	6,1	6,2	6,2	6,4
Døde indtil fravæning, %	15,5	15,6	15,3	14,9	14,1
Total pattedrisedødelighed, %	23,5	23,5	23,2	23,5	22,4
Reproduktion					
Spildfoderdage pr. kuld	14,4	14,2	13,4	13,0	12,8
Fra fravæning til 1. løbning, dage	5,8	5,8	5,7	5,7	5,6
Omløbere, %	5,1	5,2	5,4	5,0	4,8
Faringsprocent	87,8	87,9	87,8	89,1	89,2
Fravænnede grise pr. årssø, stk.	34,3	34,3	34,2	33,9	33,8
Kuld pr. årssø, stk.	2,23	2,24	2,25	2,27	2,27

¹ Nøgletallet for "årssøer, stk." er beregnet som simpelt gennemsnit.

² FEsv + FEso pr. årssø er kun medtaget fra besætninger som er i intervallet 1.000-2.000 FE.

Table 5. Produktionsniveau i smågrisebesætninger, der anvendte DanBred-genetik, for 2022 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger (totalt i datamaterialet)	134	163	160	112	88
Antal besætninger med foderopgørelser	118	153	144	97	82
Nøgletal					
Producerede grise pr. år, stk.	23.432	20.402	19.567	19.529	18.807
Daglig tilvækst, g	451	458	454	449	451
Reference-daglig tilvækst (7-30 kg), g ¹	460	469	460	460	460
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	1,79	1,80	1,80	1,83	1,87
Reference-foderudnyttelse (7-30 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,78	1,80	1,79	1,84	1,86
Døde, %	4,0	3,6	3,5	3,2	3,1
Diverse oplysninger					
Vægt ved indsættelse, kg	6,0	6,0	6,2	6,3	6,4
Vægt pr. afgået gris, kg	31,0	31,4	30,8	30,7	30,9

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 7-30 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].

Table 6. Produktionsniveau i slagtegrisebesætninger, der anvender DanBred-genetik, for 2022 samt foregående år [2]. Nøgletal er beregnet som medianer for alle årene.

	2022	2021	2020	2019	2018
Antal besætninger	84	73	62	61	35
Antal besætninger med foderopgørelse	66	62	48	53	28
Nøgletal					
Producerede grise pr. år, stk.	6.891	7.994	6.461	9.091	8.292
Daglig tilvækst, g	1.038	1.021	1.007	974	945
Reference-daglig tilvækst (30-115 kg), g ¹	1.024	1.012	1.012	966	934
Foderoptagelse pr. gris daglig, FEsv	2,75	2,77	2,75	2,66	2,62
Foderforbrug pr. kg tilvækst, FEsv	2,69	2,71	2,67	2,72	2,73
Reference-foderudnyttelse (30-115 kg), FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,66	2,68	2,63	2,71	2,73
Diverse oplysninger					
Vægt ved indsættelse, kg	31,3	31,8	32,6	31,8	31,0
Slagtevægt, kg (gns.)	87,9	89,7	90,1	86,9	85,6
Tilvækst pr. produceret gris, kg	84,3	86,4	87,0	82,2	79,3
Kødprocent (gns.)	62,4	62,0	61,6	61,4	61,1
Kasserede, %	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2
Døde, %	3,4	3,8	3,6	3,7	3,4

¹ Reference-foderudnyttelse og reference-daglig tilvækst korrigerer de målte gennemsnit til standard-vægtintervallet 30-115 kg, hvorved sammenligning imellem de enkelte års opnåede resultater muliggøres. Se tidligere publikationer for uddybning [4].